

Een kleine draai deed wonderen

Fryslân is op veel plekken mooi, maar sommige locaties zijn wel heel bijzonder. Midden in de landerijen, pal aan een vaart een nieuwe woning kunnen neerzetten: dat is een buitenkansje dat om een bijzonder plan vraagt.

1 2 Toen een stel uit Tirns een kavel wist te bemachtigen vlak buiten het dorp, aan het einde van een doodlopende weg pal aan de Franeker Vaart, wisten ze: hier moeten we iets bijzonders van maken. Ze vroegen Arnold Burger, werkzaam bij Seed Architects in Alkmaar maar woonachtig in Reahûs en een goede bekende, om een ontwerp. „Ze wilden een schuurwoning en zo'n oplossing vonden wij in dit geval ook niet verkeerd”, zegt Burger. Omdat er zo'n prominente kop-hals-rompboerderij naast de nieuwbouwkavel stond, wist hij: dit nieuwe, veel bescheidener volume zal daar al gauw bij in het niet vallen. „Door de woning niet precies in het verlengde van de boerderij te bouwen maar net iets te draaien, en zo te voegen naar de lijnen van de kavel, kwam het huis echt op zichzelf te staan.”

3 Die verdraaiing had nog twee voordelen: een ten opzichte van de zon iets gunstiger ligging van de zonnepanelen waarmee het dak aan de straatzijde is bedekt. En het tweede voordeel: een spannender uitzicht op de vaart. Dat uitzicht zie je niet direct bij binnenkomst in de woning, dat blijft nog even verborgen. Wie over de drempel stapt, slaat links af. „En dan ontvouwt de ruimte zich geleidelijk. Je ziet eerst meer hoogte - de woonkamer loopt omhoog tot de nok-gaat dan naar rechts en pas dan kijk je door grote ramen over de vaart. Als je dan verder loopt, ga je een paar traptreedjes af richting het water, en rechts kijk je op eens langs de vaart de verte in.” Zo loop je een langzame draai van 180 graden en er vaar je de hele locatie. „De bewoners vinden daglicht heel belangrijk en leven met de zon mee. Van ochtendzon op de eettafel tot de ondergaande zon in de daarvoor gespaarde windluwe nis buiten.”

4 Burger maakte het huis asymmetrisch van vorm. „Het bestemmingsplan vroeg om symmetrie, maar daarmee zou je het bijzondere van deze plek, waar land en water elkaar raken, ontkennen.” Uiteindelijk ging de welstandscommissie mee met een verhoogde goot aan de waterkant, zodat ook de bovenverdieping ramen kon krijgen met uitzicht op de vaart. Het dak aan de andere zijde loopt tot verder naar beneden door en biedt zo ruimte aan voldoende zonnepanelen. De combi van panelen en een warmtepomp maken een gasaansluiting overbodig. De schil om de zwaar geïsoleerde gevel is overal antraciet (zonnepanelen, dakpannen, hout) maar op een paar plaatsen natuurlijke: de binnenkant van de vensters, de ingekorte zuidgevel, de voordeur, de beschutte inham aan de waterszijde. „Overal waar je deze 'chocoladebonbon' opensnijdt, zie je direct de vulling.”